

ZEVEN VAKMINISTERS VOOR VERBEET

De coalitievorming na 9 juni wordt moeilijk, héél moeilijk, zo voorspellen de peilingen. Hoe komen we dan aan een kabinet dat voortvarend aan de slag kan met de uitdagingen waar Nederland voor staat? Kamervoorzitter Gerdi Verbeet deed een voorzetje. Forum kopt hem graag in.

Tekst: Karin Bojorge, Remko Ebbers, Jiska Vijselaar | Foto: Martijn Beekman/HH

Als het niet mogelijk is na de verkiezingen van 9 juni een meerderheidsregering te vormen, dan kan een minderheidskabinet, aangevuld met vakministers, een uitwijkmogelijkheid zijn. Aldus Kamervoorzitter Gerdi Verbeet onlangs tijdens een werkbezoek aan Israël. “Een meerderheidskabinet heeft de allergrootste voorkeur. Maar anders staat mij voor ogen wat in Nieuw-Zeeland goed schijnt te werken: een

kernkabinet van een aantal partijen, aangevuld met mensen die buitengewoon veel draagvlak hebben om lastige problemen op te lossen”, zo meldde ze in *de Volkskrant*. Mocht deze variant inderdaad aan de orde komen na de verkiezingen dan kan de politiek zeker bij branche- en ondernemersorganisaties aankloppen. Hier tippen zij alvast hun favoriete vakminister. ▀

RANDSTAD HOLDING

Getipt door het DGA-platform:
Frits Goldschmeding,
vakminister EZ

‘Stoppen met windenergie’

“Het allereerste dat ik zou doen is Economische Zaken samenvoegen met het ministerie van Landbouw. En dan zou ik meteen ook Werkgelegenheid weghalen bij Sociale Zaken. Het is veel logischer om dat bij EZ

te trekken. Dat was vroeger ook het geval.”
“Vervolgens zou ik zo snel mogelijk ophouden met het subsidiëren van windenergie. Dat levert nauwelijks een bijdrage aan het milieu en de prijs per kW zal nooit lager worden dan die van olie. Beter is het om ons te concentreren op zonne-energie. Dat heeft de toekomst.”
“Als het gaat om kredietverlening zou ik de Nationale Investeringsbank weer willen oprichten. Die is een aantal jaren geleden stilletjes afgeschaft maar kan een belangrijke rol spelen bij het verlenen van krediet met een lage rating.”
“En dan de vergrijzing: als we niet langer gaan werken, gaan we fors inleveren op inkomen. Dat wil natuurlijk geen mens, dus waarom moet er dan zoveel over geruzied worden? Ik zou als minister kiezen voor een aangename mix van wat langer doorwerken na 65, het inleveren van vrije dagen en meer uren maken. In de Verenigde Staten werkt men gemiddeld 1.800 uur, in Nederland maar 1.300 uur. Daar

zouden we best 1.400 van kunnen maken.”
“Het ontslagrecht zou in Nederland nog wel wat soepeler kunnen, maar laten we het niet overdrijven. De kosten van ontslag zijn in de Verenigde Staten en Engeland het dubbele van wat ze hier zijn.”
“Ik denk dat het met die bezuinigingen van 29 miljard wel mee zal vallen. Er wordt nu gedaan of dat zo’n ramp is, maar het zal opgevangen worden door de stijging van het BBP. Op een nationaal inkomen van 600 miljard is het tenslotte maar 5 procent. Het was pas echt een ramp geweest als de overheid eind 2008 niet had ingegrepen en de banken waren omgevallen.”

Wie is Frits Goldschmeding?

Goldschmeding (76) is de oprichter van Randstad Holding waar hij 38 jaar bestuursvoorzitter is geweest. Op dit moment is hij onder meer vice-voorzitter van de raad van commissarissen van het uitzendconcern.

GERARD TIL/HH

Getipt door Detailhandel Nederland:

Henk van den Broek,
vakminister Binnenlandse
Zaken

'Snoeien in veiligheid onbespreekbaar'

"Bezuinigen op de overheidsuitgaven zal onvermijdelijk zijn de komende periode. Als vakminister van Binnenlandse Zaken zou snoeien in de uitgaven aan veiligheid voor mij

echter onbespreekbaar zijn: er is nú al een handhavingstekort."

"Wel zou ik kostenbesparingen verlangen van de politiekorpsen. De 26 koninkrijkes worden samengevoegd tot één nationale politie. De besparingen die dat oplevert gaan naar meer blauw op straat. Dan kunnen de criminele bendes die zich schuldig maken aan bijvoorbeeld grootschalige winkeldiefstallen en *skimmen* eindelijk opgerold worden. De politie handelt veel bendeactiviteiten lokaal af als 'gewone' criminaliteit. Dit betekent minder kans op vervolging en een te lage straf. Hier wil ik een einde aan maken. Bendes kunnen straks niet meer ongehinderd rovend door Nederland trekken."

"Ook de gemeenten zullen flink moeten bezuinigen. Zij zullen de verleiding moeten weerstaan de inkomsten op peil te houden door de belastingen te verhogen. Er moet een einde komen aan de ongelimiteerde belastingverhogingen van gemeenten. Een goed

voorbeeld is de parkeerbelasting. Op nationaal niveau moet paal en perk gesteld worden aan de mogelijkheden om parkeertarieven in te stellen of te verhogen met een percentage dat hoger is dan de inflatie. Dit geldt ook voor de overige lokale belastingen."

"Niet elke maatregel hoeft geld te kosten; de gemeente kan prima zelf bepalen of, en zo ja hoeveel koopzondagen er zijn. Om administratieve rompslomp en dure onderzoeken te voorkomen, moet deze bevoegdheid worden losgekoppeld van 'toerisme'. Toerisme heeft namelijk niets met koopzondagen te maken."

Wie is Henk van den Broek?

Henk van den Broek (58) is directeur van de Detailresult Group, beter bekend als Dirk van den Broek. De familie Van den Broek begon in 1952 met supermarkten. Naast de bijna honderd supermarkten heeft Dirk van den Broek ook een drogisterij-, slijterij- en reiswinkketen.

'Inzetten op duurzame groei'

"Duurzaam bouwen staat hoog op mijn agenda. Niet alleen omdat het milieu erbij gebaat is. Het is ook een stimulans voor de bouwsector, die het op dit moment heel moeilijk heeft. Maar dan moet er nog wel wat aan scholing worden gedaan."

"Maatregelen om het milieu te sparen, die voorzien in een behoefte van consumenten, en tegelijkertijd de economie stimuleren, daar moeten we nu op inzetten."

"Als vakminister voor VROM, zou ik enerzijds meer stimuleringsmaatregelen nemen om ondernemers en particulieren mee te krijgen. Nu wordt bij aanbesteding van bouwwerken nog teveel gekeken naar de goedkoopste oplossing in plaats van kwaliteit. Op de korte termijn

ben je dan misschien voordeliger uit, maar het gaat om de lange termijn. Er moet meer naar de kosten over de hele levensduur van een gebouw worden gekeken in plaats van alleen naar de investeringskosten. Energiebesparende oplossingen worden dan veel aantrekkelijker, zorgen voor een lagere energierekening."

"Anderzijds denk ik ook aan het schrappen of vereenvoudigen van regels. De bouwregelgeving is erg dichtgetimmerd. Nu worden vooruitstrevende ondernemers vaak nog gemerd. Zij moeten meer experimenteerterruimte krijgen dan nu gebeurt. Als ze nu iets nieuws willen proberen, komt de vergunning niet rond omdat één of andere bouwregel er niet in voorziet. Begrip voor de werkvloer, ondernemers: dat moet er in de politiek meer komen."

Wie is Anke van Hal?

Anke van Hal (44) is hoogleraar Sustainable Building and Development (Universiteit

BARBRA VERBIJ

Getipt door Bouwend Nederland:

Anke van Hal, vakminister voor
Volkshuisvesting Ruimtelijke
Ordening en Milieu

Nyenrode) en praktijkhoogleraar Sustainable Housing Transformation (Technische Universiteit Delft). In 2000 is ze begonnen met Adviesbureau Anke van Hal. Van Hal houdt zich bezig met het vergroten van de vraag naar milieuvriendelijke en gezonde bouw- en woonproducten.

MAARTEN HARTMAN

Getipt door NL Ingenieurs:

Yvonne van Rooy, vakminister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

'Eén ministerie voor bedrijven en kennis'

"Kennis is de enige 'grondstof' die we hebben om concurrerend te blijven ten opzichte van Azië. Bezuinigingen zullen hoe dan ook noodzakelijk zijn, maar niet op dit gebied. Wat we nodig

hebben is meer ruimte voor excellentie en meer samenhang in het beleid voor innovatie."

"Als vakminister voor ocw zou ik dan ook als eerste bij de minister-president bepleiten om Economische Zaken en ocw samen te voegen tot één ministerie voor bedrijven en kennis. Dat sluit ook aan bij de internationale trend: er is één eurocommissaris voor onderzoek en ondernemingen en ook in het Verenigd Koninkrijk is het beleid op deze gebieden bij één minister ondergebracht. Dat leidt tot samenhangend beleid."

"We moeten Nederlands toptalent vasthouden en meer buitenlands talent aantrekken. Dat heeft voor mij prioriteit. Excelleren mag! Universiteiten en hogescholen moeten meer ruimte kunnen bieden aan excellente, ambitieuze en gemotiveerde studenten. Ruimte krijgen om topopleidingen aan te bieden. Daar hoort selectie aan de poort bij en meer gedifferentieerd collegegeld."

"We zullen meer moeten inzetten op de sleutel-

gebieden, die het Innovatieplatform heeft aangewezen. Het Innovatieplatform kan daarbij een belangrijke rol spelen als het wordt omgevormd tot een regievoerend orgaan. Dan kan zij de strategische kennis- en innovatieagenda opstellen en zorgen voor een betere afstemming tussen bedrijfsleven en universiteiten bij de innovatieprogramma's. Doen waar we goed in zijn en daarin investeren. Zo kunnen we concurrerend blijven en economische groei realiseren."

Wie is Yvonne van Rooy?

Sinds 2004 is Yvonne van Rooy (58) voorzitter van de Universiteit Utrecht. Daarvoor had ze dezelfde functie aan de universiteit van Tilburg. De juriste Van Rooy, die haar loopbaan begon als de eerste vrouwelijke beleidsmedewerker van het ncw, zat medio jaren tachtig voor het cda in het Europees Parlement. In de kabinetten-Lubbers II en III was ze staatssecretaris voor Economische Zaken.

'Militaire bijdrage onvermijdelijk'

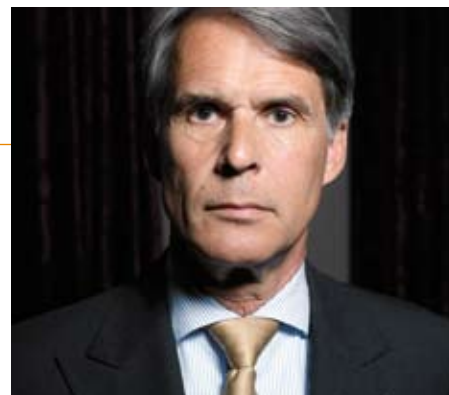
"Dat de overheid fors zal moeten bezuinigen is duidelijk. Maar als vakminister voor Defensie zou ik niet de fout maken door te beginnen met de vraag: 'wat kan eraf?' Het gaat erom van antwoord te geven op de vraag: 'wat willen we dat defensie nog moet kunnen doen?' En welke rol wil Nederland binnen de NAVO spelen?"

"Duidelijk is dat globalisering tot grote veranderingen leidt, net als de opkomst van landen als China op het wereldtoneel. Grote problemen kunnen alleen nog in internationaal verband opgelost worden. Dus moeten we zorgen dat we onze stem laten horen. Ook bij het opstellen van een nieuwe NAVO-strategie."

"Maar dat lukt alleen als Nederland in de internationale wereld als een serieuze partner

wordt gezien. Een geloofwaardige bijdrage leveren, ook op het gebied van defensie, is dan een voorwaarde. Dat kan alleen met een goed uitgerust en getraind defensieapparaat. Dat betekent niet per se dat de defensiemacht een grote omvang moet hebben. Wél dat defensie voldoende middelen moet hebben om haar taak te kunnen waarmaken. Daar zou ik me als vakminister voor inzetten. En er de Nederlandse defensie-industrie meer actief bij betrekken."

"Een betere uitrusting kost meer geld. Daar staat tegenover dat de efficiency bij defensie nog wel kan worden verbeterd. Dat kan deels door taken door de markt te laten overnemen, die niet tot de kerntaken horen en het omvormen van marine, land- en luchtmacht tot één defensiemacht. Maar ook door kritisch naar de taken van defensie te kijken. Ik vind dat we ons er meer op moeten richten op te treden als stabilisatiemacht, zoals de Nederlandse troepen dat nu in Afghanistan doen."

ILYA VAN MARIE

Getipt door de Stichting Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid:

Dick Berlijn, vakminister voor Defensie

Wie is Dick Berlijn?

Tot april 2008 was Dick Berlijn (60) Commandant der Strijdkrachten. In die functie was hij de voornaamste militaire gesprekspartner van de minister van Defensie bij bijvoorbeeld uitzending van Nederlandse militairen. Berlijn is nu senior adviseur van de raad van bestuur van Deloitte en voorzitter van De Maatschappij. ▶

PRODUCTSCHAP VIS

Getipt door Plantum NL:

Doeke Faber, minister van Landbouw, Natuur- en Visserij

'Exportpositie moet gewaarborgd blijven'

"Ik zou meteen beginnen met het aanpakken van de exportproblematiek. Er voor zorgen dat onze landbouw- en visserijsectoren de eerste, tweede of derde plaats op de diverse ranglijst-

ten in de wereldeconomie kunnen behouden. Die staan nu ernstig onder druk. Dat geldt voor de akkerbouw, maar ook voor sierteelt, zuivel of visserij."

"Als vakminister zou ik daarna nog drie dingen aanpakken. Ten eerste de ruimtelijke ordeningsvraagstukken. Nederland kan niet meer landbouwgebied verliezen aan 'rood', stedenbouw. Verder moet er iets gedaan worden aan de agro-logistiek. Onze spullen moeten zo snel mogelijk de weg op naar binnen- en buitenlandse afnemers. Het derde punt van zorg zijn de natuurbeschermingsregels, die de mogelijkheden van bedrijfsontwikkeling hinderen. De meest bekende daarvan is de Natura 2000 richtlijn. Die gaat de sector echt parten spelen." "De komende jaren zou ik vooral kalm aan doen met het aankopen van natuurgebieden. Verder zou ik als bezuiniging kijken naar regelingen die wel veel kosten, maar de sector niet veel opleveren. Er kunnen volgens mij heel wat amb-

tenaren weg die alleen maar bezig zijn met het gedetailleerd uitwerken van Europese regeltjes." "Geld moet vooral gestoken worden in onderzoek en innovatie. Daarvoor moet er ook gekeken worden naar samenwerking met het ministerie van Economische Zaken. Het ministerie van Landbouw heeft niet het budget om dat alleen te doen."

Wie is Doeke Faber?

De Friese boerenzoon Doeke Faber (66) heeft internationaal zijn sporen verdiend in de landbouw en visserij. Hij studeerde in Nederland, Canada en de vs. Faber was van 1998 tot 2009 voorzitter van de Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland (vbn) en zat in diverse internationale belangenorganisaties. Daarvoor was hij werkzaam in ontwikkelingssamenwerking en macro-economisch onderzoek. Sinds begin dit jaar is hij bestuursvoorzitter van het Productschap Vis.

'Illegaal kopiëren belangrijker dan war on drugs'

"Het intellectueel eigendomsrecht staat zwaar onder druk. Zwaarder dan ooit sinds de uitvinding van de boekdrukkunst. Dan heb ik het met name over kopieerbare digitale informatie, zoals muziek. De houding van mensen is of 'alles moet vrij en gratis zijn', of 'het is redelijk en eerlijk dat makers zeggenschap hebben over hun producten en daar een vergoeding voor ontvangen'. Ik behoor tot die laatste groep." "Kopieerbare digitale informatie is in de huidige maatschappij verschrikkelijk belangrijk geworden. Daar wordt te gemakkelijk over gedaan. Ik zou als eerste ministeriële daad *opinion leaders* van beide groeperingen om tafel zetten om een oplossing te vinden. Dat klinkt ontzettend

laf, meteen een commissie instellen. Maar er wordt te weinig gepraat, terwijl er best *common ground* is. Daar moet justitieel flankerend beleid op komen. Anders is het voor het bedrijfsleven onmogelijk levensvatbare business modellen te ontwikkelen."

"Waar Justitie mijns inziens heel goed op kan bezuinigen is de *war on drugs*. De harde bestrijding werkt het probleem in de hand. Als drugs uit het strafrecht worden getild naar de medische sfeer, denk ik dat het probleem veel beter beheersbaar is. Als pragmaticus zeg ik er dan wel bij dat het vervelend is dat dit er wegens de steeds verdergaande Europeanisering niet in zit."

"Daarentegen zou ik absoluut niet bezuinigen op de rechterlijke macht. De kwaliteit en de betrouwbaarheid daarvan zijn het fundament onder onze rechtstaat. Ik bespeur nu een fundamentele twijfel in de samenleving die ik heel slecht vind."

Getipt door de Nederlandse Vereniging van Producenten en Importeurs van Beeld en Geluidsdragers:

Dirk Visser, vakminister voor Justitie

Wie is Dirk Visser?

Dirk Visser (40) is advocaat, gespecialiseerd in intellectueel eigendomsrecht. Daarnaast is Visser sinds 2003 hoogleraar Ondernemingsrecht aan de Universiteit van Leiden en partner in een juristenbureau. ■